

Chambre des Représentants

SESSION 1959-1960.

16 DÉCEMBRE 1959.

PROJET DE LOI

relatif à la pension de retraite et de survie
des travailleurs indépendants.

AMENDEMENTS

PRÉSENTÉS PAR M. de LOOZE.

Art. 7, 14 et 15, 51 et 52, 54 à 58 et 69.

Dans ces articles, remplacer chaque fois les mots :
« Office National des Pensions pour Travailleurs Indé-
pendants »

par les mots :

« le Fonds de Solidarité et de Garantie ».

JUSTIFICATION.

La justification du présent amendement est contenue dans l'amende-
ment à l'article 52.

Art. 4.

Compléter cet article par un 3e alinéa, libellé comme
suit :

« L'aidant qui a usé du droit qui lui est conféré par l'ali-
néa 1er du présent article, peut le 1er janvier de chaque
année, opter pour le régime institué par la présente loi, en
se conformant aux obligations prévues au Chapitre II —
Première Section. »

JUSTIFICATION.

L'aidant peut, en cours de carrière, se rendre compte qu'il exercera
à plus ou moins brève échéance, une profession indépendante. Il con-
vient de lui permettre de s'assujettir, sans plus attendre, au régime de
pension des indépendants.

Art. 13.

Au 2me alinéa, 2me et 3me ligne, remplacer les mots « la
cotisation prévue pour les revenus de 20.000 à moins de

Voir :

370 (1959-1960) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat (+ erratum).

— N° 2 : Amendements.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1959-1960.

16 DECEMBER 1959.

WETSONTWERP

betreffende het rust- en overlevingspensioen
der zelfstandigen.

AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE HEER de LOOZE.

Artikelen 7, 14 en 15, 51 en 52, 54 tot 58 en 69.

In deze artikelen telkens de woorden :

« Rijksdienst voor de pensioenen der zelfstandige »

vervangen door de woorden :

« Solidariteits- en Waarborgfonds ».

VERANTWOORDING.

De verantwoording voor dit amendement is vervat in het amende-
ment op artikel 52.

Art. 4.

Dit artikel met een derde lid aanvullen, dat luidt als
volgt :

« De helper die gebruik heeft gemaakt van het recht dat
hem bij het eerste lid van dit artikel is verleend, mag op
1 januari van ieder jaar de regeling verkiezen die door deze
wet is ingesteld, op voorwaarde dat hij zich gedraagt naar
de in Hoofdstuk II — Eerste Afdeling, bepaalde verplich-
tingen. »

VERANTWOORDING.

De helper kan zich, tijdens zijn loopbaan, rekenschap ervan geven
dat hij vroeg of laat een zelfstandig beroep zal uitoefenen. Hij moet
in de gelegenheid worden gesteld, zonder langer te wachten, om aan
te sluiten bij de pensioenregeling voor zelfstandigen.

Art. 13.

In lid 2, tweede, derde en vierde regel, de woorden :
« de bijdrage te betalen voorzien voor de inkomsten van

Zie :

370 (1959-1960) :

— N° 1 : Ontwerp door de Senaat overgezonden (+ erratum).

— N° 2 : Amendementen.

25.000 francs » par les mots « la cotisation prévue pour les revenus de moins de 15.000 francs ».

JUSTIFICATION.

Il s'agit, par hypothèse, d'un indépendant qui débute ou qui, après interruption, reprend son activité. Il paraît normal de prévoir pour lui la cotisation minimum, d'autant plus qu'il ne s'agit que d'une avance qui pourra être régularisée au moment où les revenus professionnels seront définitivement connus.

Art. 14.

A la 2me ligne du 2me alinéa, remplacer les mots « cinquième mois » par « sixième mois ».

JUSTIFICATION.

L'article 7 oblige l'indépendant à faire choix d'une caisse de pension dans un délai de 3 mois prenant cours au moment où débute l'activité donnant lieu à assujettissement. L'alinéa 2 ajoute que l'intéressé qui, dans les deux mois de la réquisition de l'organisme chargé de la gestion du régime, n'a pas exercé ce choix sera affilié d'office à la Caisse Générale d'Épargne et de Retraite. Cette réquisition doit être assimilée à la mise en demeure. C'est donc au plus tôt à partir du premier jour du 6e mois que les intérêts de retard sont dus.

Art 15.

Modifier le 2° comme suit :

« Les travailleurs indépendants qui affectent à la constitution d'un fonds de pension suivant les modalités fixées par le Roi, un immeuble ou un contrat d'assurance sur la vie, suffisant pour permettre l'acquisition d'avantages égaux aux pensions de retraite et de survie pour la carrière qu'ils doivent normalement accomplir. »

JUSTIFICATION.

Le Législateur doit encourager l'épargne personnelle et toute initiative dirigée dans ce sens. La formule de l'assurance sur la vie a, depuis longtemps, été utilisée par les indépendants pour se prémunir contre la mauvaise fortune.

La Chambre, lors de l'examen de la loi du 30 juin 1956, s'était montrée favorable à l'adoption de cette formule dans l'exécution d'une loi de pension obligatoire pour travailleurs indépendants. L'expérience démontre que le régime sera allégé d'autant si les indépendants peuvent souscrire à cette formule sans limitation de date. Il reste entendu qu'ils participeront au système de solidarité en versant la cotisation prévue au § 2 de l'article 15.

Art. 18.

Remplacer le 2° par ce qui suit :

« 2° à partir de 1954 et pour ceux qui étaient assujettis aux lois des 11 mars 1954, 30 juin 1956 et à la présente loi, par le paiement des cotisations de pension dues en vertu de ces lois et pour les autres, par les preuves prévues au 1°. »

JUSTIFICATION.

L'article 2 a changé le champ d'application de la loi. Le critère fiscal qui couvrait 95 % de l'ensemble des intéressés a été complété par un critère sociologique. Un nombre assez élevé de travailleurs indépendants, évalué à 30.000 environ, sera soumis à la loi en formation.

Le présent amendement tend à leur permettre de faire la preuve d'une carrière complète.

20.000 tot minder dan 25.000 frank » remplacer door de woorden : « de bijdrage te betalen bepaald voor de inkomsten van minder dan 15.000 frank ».

VERANTWOORDING.

Men onderstelt dat het hier een zelfstandige geldt die begint of die, na ze te hebben onderbroken, zijn bedrijvigheid hervat. Het schijnt normaal, voor hem in de minimumbijdrage te voorzien, temeer daar het enkel een voorschot betreft dat kan worden geregulariseerd op het ogenblik dat de beroepsinkomsten voorgoed vaststaan.

Art. 14.

Op de tweede regel van het tweede lid, de woorden « vijfde maand » vervangen door de woorden : « zesde maand ».

VERANTWOORDING.

Luidens artikel 7 is de zelfstandige verplicht een pensioenkas te kiezen binnen drie maanden die ingaan op het tijdstip dat de bezigheid, waarop deze wet toepasselijk is, aanvangt. Het tweede lid voegt eraan toe, dat de belanghebbende die deze keuze binnen twee maanden na de vordering van het organisme, belast met het beheer van het stelsel, nog niet gedaan heeft, ambtshalve zal aangesloten worden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas. Die vordering is gelijk te stellen met de aanmaning. Het is derhalve slechts vanaf de eerste dag van de zesde maand dat de nalatigheidsinteressen verschuldigd zijn.

Art. 15.

Het 2° wijzigen als volgt :

« De zelfstandigen die een onroerend goed of een levensverzekeringscontract volgens door de Koning gestelde regelen, aanwenden tot vestiging van een pensioenfonds dat voldoende is om gelijke voordelen te verkrijgen als de rust- en overlevingspensioenen voor de loopbaan die zij normaal moeten doormaken ».

VERANTWOORDING.

De Wetgever moet het persoonlijk sparen alsook elk initiatief in die zin aanmoedigen. De levensverzekeringformule wordt trouwens sedert lange tijd door de zelfstandigen aangewend om zich tegen tegenslag te beveiligen.

Bij de behandeling van de wet van 30 juni 1956 stond de Kamer gunstig tegenover de aanneming van deze formule bij de uitvoering van een wet, waarbij voor de zelfstandigen een verplicht pensioen wordt ingevoerd. De ervaring heeft inmiddels aangetoond dat de regeling aanmerkelijk wordt verlicht wanneer de zelfstandigen voor deze formule kunnen opteren zonder tijdslimiet. Natuurlijk blijven zij bij het solidariteitsregime betrokken door storting van de in artikel 15, § 2, bedoelde bijdrage.

Art. 18.

De tekst sub 2° vervangen door wat volgt :

« 2° van 1954 af, voor hen die onder de wet van 11 maart 1954, de wet van 30 juni 1956 en de onderhavige wet vallen, voor de betaling van de krachtens deze wetten verschuldigde pensioenbijdragen, en voor de andere, door de sub 1° vermelde middelen ».

VERANTWOORDING.

Door artikel 2 wordt het toepassingsgebied van de wet gewijzigd. Aan het fiscaal criterium, dat voor 95 % van de belanghebbenden gold, wordt een sociologisch criterium toegevoegd. Een vrij groot aantal zelfstandigen, geraamd op circa 30.000, zal onder de in voorbereiding zijnde wet vallen.

Door dit amendement willen wij hen in staat stellen het bewijs te leveren van een volledige loopbaan.

Art. 21.

Compléter le dernier alinéa par ce qui suit :

« Toutefois, l'affectation de la partie de la cotisation à la constitution de la rente de retraite prévue à l'article 29, n'est soumise à aucune des restrictions prévues ci-dessus. »

JUSTIFICATION.

Le régime des cotisations pour la constitution de la rente de retraite prévue à l'article 29, est la capitalisation. Il serait donc inéquitable de frustrer l'indépendant du produit des versements personnels qu'il a effectués.

Art. 26

Modifier cet article comme suit :

« L'octroi d'une pension de retraite complémentaire à celle constituée par la rente de retraite personnelle découlant des cotisations versées à cette fin, est subordonnée à une enquête sur les ressources dont les modalités sont déterminées par les articles 42 et 43. »

JUSTIFICATION.

Le texte est proposé pour rendre la loi plus précise: il s'inspire d'ailleurs de l'exposé des motifs, page 9, articles 26 à 29.

Il est logique de ne soumettre à l'enquête sur les ressources que les indépendants qui font appel à la solidarité, et ce pour éviter des abus.

Art. 30.

Ajouter à cet article un alinéa libellé comme suit :

« En tout cas et par dérogation aux articles suivants, la veuve continue à recevoir la moitié de la pension de retraite inconditionnelle, constituée par son mari. »

JUSTIFICATION.

La rente de retraite est constituée par l'épargne personnelle de l'indépendant. En principe, il lègue, en mourant, cet actif à sa veuve. Toutefois, en tenant compte des avantages octroyés à la veuve par le présent projet, on peut admettre que le bénéfice de cette rente soit réduit à la moitié puisque les dépenses du ménage sont réduites par la mort du mari.

Art. 43.

Supprimer le dernier alinéa de cet article :

JUSTIFICATION.

Le projet incorpore les dispositions des lois coordonnées sur la pension de vieillesse. Il faut espérer que l'application saine du régime permettra encore d'améliorer les conditions d'octroi des pensions. Mais le pouvoir législatif ne peut abdiquer entre les mains de l'exécutif le droit d'estimer les modalités de calcul des revenus et les règles en matière de cession de biens.

Si l'Exécutif estime nécessaire de rendre plus sévères les conditions d'octroi, il lui appartiendra de revenir devant le Parlement qui appréciera si vraiment le déficit éventuel du régime est attribuable aux conditions d'octroi.

Art. 52.

1. — Remplacer les §§ 1, 2 et 3 de même que le 1er alinéa du § 4 par ce qui suit :

« Le Fonds de Solidarité et de Garantie, établissement public, jouissant de la personnalité civile, créé par la loi du 30 juin 1956 est chargé de la mission : »

Art. 21.

Het laatste lid van dit artikel aanvullen met wat volgt :

« Voor de aanwending van het gedeelte van de bijdrage bestemd tot vestiging van een ouderdomsrente, als bepaald in artikel 29, geldt evenwel geen van de hierboven gestelde beperkingen. »

VERANTWOORDING.

Voor de bijdragen tot vestiging van de in artikel 29 bedoelde ouderdomsrente geldt het kapitalisatiesysteem. Het ware dan ook onbillijk de zelfstandige te beroven van de opbrengst van de door hem persoonlijk verrichte storting.

Art. 26.

Dit artikel als volgt wijzigen :

« De toekenning van een rustpensioen ter aanvulling van de ouderdomsrente die men persoonlijk heeft gevormd door middel van de met dit doel gestorte bijdragen, is afhankelijk van een onderzoek omtrent de bestaansmiddelen, dat geschiedt op de wijze vastgesteld in de artikelen 42 en 43. »

VERANTWOORDING.

Deze tekst wordt voorgesteld ter verduidelijking van de wet: hij is trouwens ingegeven door de Memorie van Toelichting, blz. 9, artikelen 26 tot 29.

Het is logisch dat alleen bij de zelfstandigen, die een beroep doen op de solidariteit, een onderzoek omtrent de bestaansmiddelen wordt ingesteld, zulks ten einde misbruik te voorkomen.

Art. 30.

Aan dit artikel een lid toevoegen, luidend als volgt :

« In afwijking van de hierna volgende artikelen blijft de weduwe de helft ontvangen van het onvoorwaardelijk rustpensioen dat door haar echtgenoot is gevormd. »

VERANTWOORDING.

De ouderdomsrente komt tot stand door persoonlijk sparen van de zelfstandige. In principe laat hij dit actief bij zijn overlijden aan zijn weduwe na. Met inachtneming van de voordelen die door dit ontwerp aan de weduwen worden verleend kan men aanvaarden dat het voordeel van deze rente met de helft wordt verminderd, aangezien de kosten van het gezin bij het overlijden van de man ook verminderen.

Art. 43.

Het laatste lid van dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING.

In het ontwerp worden de bepalingen van de gecoördineerde wetten betreffende de ouderdomspensioenen opgenomen. Het is te hopen dat de voorwaarden waaronder de pensioenen worden toegekend door een gezonde toepassing van deze regeling verder zullen kunnen worden verbeterd. De Wetgevende Macht mag echter niet aan de Uitvoerende Macht het recht overlaten om de modaliteiten inzake regeling van de inkomsten en de regeling inzake afstand van goederen te beoordelen.

Indien de Uitvoerende Macht het noodzakelijk acht strengere toekenningsvoorwaarden te bepalen, moet zij terug voor het Parlement komen, dat zal nagaan of het eventuele tekort werkelijk aan de toekenningsvoorwaarden is te wijten.

Art. 52.

1. — §§ 1, 2 en 3 en het eerste lid van § 4 vervangen door wat volgt :

« Het Solidariteits- en Waarborgfonds, openbare instelling met rechtspersoonlijkheid, opgericht bij de wet van 30 juni 1956, heeft tot opdracht : »

2. — Supprimer le § 5 :

JUSTIFICATION.

Le Fonds de Solidarité et de Garantie a rempli dans les conditions difficiles que suppose toujours la mise en vigueur d'une législation nouvelle, les missions qui lui ont été confiées par la loi du 30 juin 1956. Il est inopportun de remplacer cet organisme par un autre qui ne serait en fait que sa réplique sous une étiquette différente, puisque le projet prévoit formellement en son article 63 que le nouvel organisme envisagé succéderait aux droits et obligations du Fonds. Le maintien de l'organisme existant garantit la continuité de la fonction publique, indispensable au bon fonctionnement de l'Administration.

Art. 53.

Modifier le 1er alinéa de cet article comme suit :

« *Le Fonds de Solidarité et de Garantie est chargé de tenir le répertoire général des assujettis à la présente loi.* »

JUSTIFICATION.

Il est impensable que cette mission soit confiée à un autre organisme que celui qui est légalement chargé de la gestion du régime de pension.

Art. 55.

Remplacer le § 1er et la première phrase du § 2 par ce qui suit :

« *Le Conseil Supérieur des Pensions pour Travailleurs Indépendants, créé par la loi du 30 juin 1956, est chargé de la mission de donner son avis sur :* »

JUSTIFICATION.

Il n'y a aucune raison d'enlever au Conseil Supérieur créé par la loi du 30 juin 1956 la mission qu'il a parfaitement remplie quand il a été recouru à son avis.

Art. 57.

Compléter cet article par un dernier alinéa libellé comme suit :

« *Le recours est adressé par lettre recommandée au Ministre des Classes Moyennes. Il doit, sous peine de forclusion, être motivé.* »

JUSTIFICATION.

Le projet ne prévoit pas quelle sera l'autorité à qui le recours sera adressé. Comme l'organisme chargé de la gestion du régime, dispose également d'un droit de recours, il convient de prévoir que ce sera le Ministre qui recevra les appels.

Art. 58.

Au 2me alinéa remplacer les mots :

« Les Cours et Tribunaux et les Commissions de réclamation »

par les mots :

« Les Cours et Tribunaux, les Commissions de réclamation et la Commission Supérieure... ».

JUSTIFICATION.

Il s'agit certainement d'une omission.

Art. 63.

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION.

L'amendement à l'article 52 justifie le présent amendement.

2. — § 5 weglaten :

VERANTWOORDING.

Het Solidariteits- en Waarborgfonds heeft zich van de taken die het krachtens de wet van 30 juni 1956 moet vervullen gekweten in de moeilijke omstandigheden waarmede men steeds bij de tenuitvoerlegging van een nieuwe wetgeving heeft af te rekenen. Het gaat niet aan, dit orgaan te vervangen door een ander, dat eigenlijk slechts een replica van het eerste, onder een andere naam, zou zijn, aangezien artikel 63 van het ontwerp uitdrukkelijk bepaalt dat het beoogde nieuwe orgaan in de rechten en verplichtingen van het Fonds treedt. Het behoud van de bestaande instelling waarborgt de continuïteit van de openbare functie, die noodzakelijk is voor de goede werking van het Bestuur.

Art. 53.

Het eerste lid van dit artikel als volgt wijzigen :

« *Het Solidariteits- en Waarborgfonds is belast met het bijhouden van het algemeen repertorium van degenen op wie de wet toepasselijk is.* »

VERANTWOORDING.

Het is ondenkbaar dat deze taak zou worden opgedragen aan een andere instelling dan die welke wettelijk is belast met het beheer van de pensioenregeling.

Art. 55.

§ 1 en de eerste volzin van § 2 vervangen door wat volgt :

« *De Hoge Raad voor de pensioenen der zelfstandigen, opgericht bij de wet van 30 juni 1956, krijgt tot taak advies te verstrekken over :* »

VERANTWOORDING.

Er bestaat geen reden om aan de bij de wet van 30 juni 1956 opgerichte Hoge Raad de taak te onttrekken, die hij uitstekend heeft vervuld telkens wanneer hij om advies werd verzocht.

Art. 57.

Dit artikel met een laatste lid aanvullen, dat luidt als volgt :

Het beroep wordt per aangetekende brief gericht tot de Minister van Middenstand. Het dient, op straffe van vernietiging, met redenen omkleed te zijn.

VERANTWOORDING.

Het ontwerp bepaalt niet tot welke overheid het beroep zal worden gericht. Daar de instelling die belast is met het beheer van de regeling eveneens over een recht van beroep beschikt, moet worden bepaald dat het de Minister is die het beroep ontvangt.

Art. 58.

In 2°, de woorden :

« De Hoven en rechtbanken en de klachtencommissies »

vervangen door de woorden :

« De Hoven en rechtbanken, de klachtencommissies en de Hoge Commissie... ».

VERANTWOORDING.

Hier is zeker iets weggevallen.

Art. 63.

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING.

Het amendement op artikel 52 verantwoordt dit amendement.